

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 28/2022-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Hencovskou, Bajzova 2, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2020 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 11 C 318/2012) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2020 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 11 C 318/2012) **boli porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Košice-okolie **prikazuje** v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2020 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 000 eur**, ktoré **je** Okresný súd Košice-okolie **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Košice-okolie **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav

1. Uznesením č. k. I. ÚS 28/2021 z 18. januára 2022 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 318/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, ako aj ďalšieho spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľka podala 28. decembra 2012 na okresnom súde návrh na vydanie rozkazu na plnenie – vydanie osobného motorového vozidla a nahradiť jej trovy konania. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania v podstatnej časti, sťažovateľka uviedla, že 2. septembra 2013 podala aj návrh na vydanie predbežného opatrenia a zmenu žalobného návrhu o nárok na náhradu škody, ktorá jej vznikla svojvoľným zadržaním veci žalovaným. Sťažovateľka 30. januára 2015 oznámila konajúcemu súdu, že jej žalovaný hnutel'nú vec vydal, a preto v tejto časti vzala svoj pôvodný návrh späť, čím ostávalo rozhodnúť o uplatnenom nároku na náhradu škody. Následne okresnému súdu špecifikovala, že si uplatňuje nárok na náhradu škody podaním doručeným okresnému súdu 4. októbra 2013, ktoré doplnila podaním doručeným okresnému súdu 30. januára 2015. Okresný súd uznesením č. k. 11C 318/2012 zo 7. marca 2018 rozhodol, že zmenu žaloby na základe návrhu sťažovateľky z 20. januára 2015 nepripúšťa. Sťažovateľka vo svojej veci podala riadny aj mimoriadny opravný prostriedok a následne sa nápravy domáhala podaním ústavnej sťažnosti, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 47/2019 zo 4. februára 2020. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 47/2019 vyslovil porušenie sťažovateľkou namietaných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, uznesenie okresného súdu č. k. 11 C 318/2012 zo 7. marca 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň nevyhovel jej ústavnej sťažnosti v časti namietajúcej vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože sťažovateľka namietala porušenie tohto práva len samotným rozhodnutím všeobecného súdu.

2.1 Sťažovateľka v tejto svojej zatiaľ ostatnej ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že od daného momentu okresný súd vo veci nekonal, čím podľa jej názoru dochádza v jeho postupe k vzniku zbytočných prietahov a porušeniu ústavou garantovaných práv sťažovateľky. Od vrátenia veci súdu prvej inštancie (február 2020, pozn.) tak uplynulo obdobie takmer dvadsiatich mesiacov, počas ktorých okresný súd neuskutočnil ani jeden relevantný úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu.

3. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že boli porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa sťažovateľka domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur a náhrady trov konania.

4. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil ďalšiu podstatnú skutočnosť, ktorú sťažovateľka opomenula v ústavnej sťažnosti uviesť, a to že nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 189/2016 z 1. júna 2016 ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu vo veci sp. zn. 11 C 318/2012 konať bez zbytočných prietáhov, sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Nález nadobudol právoplatnosť 25. júla 2016. Týmto dátumom by bola ohraničená ďalšia (pokračujúca) nečinnosť okresného súdu, avšak sťažovateľka žiadala zohľadniť len obdobie nečinnosti po právoplatnosti nálezú ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 47/2019, t. j. obdobie od 18. februára 2020.

5. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov, doložených príloh a obsahu súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti kladie dôraz na nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní v období nasledujúcom po právoplatnosti nálezú ústavného súdu II. ÚS 47/2019 a vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie (k tomu pozri bod 2 a bod 9.1 odôvodnenia tohto nálezú), zároveň zdôrazňuje, že súdny spor trvá celkom takmer 10 rokov. Považuje za neakceptovateľné, aby v právnom štáte už takmer dvadsať mesiacov čakala, kedy súd prvej inštancie po vrátení veci začne konať. Vec sťažovateľky nie je právne ani skutkovo náročná a ani jedna zo strán sporu sa svojím správaním nepričinila o vznik prietáhov. Dlhé obdobie nečinnosti okresného súdu bez existencie objektívnej prekážky, ktorá by bránila vo veci riadne konať a rozhodnúť, nemožno v rozumnej miere ospravedlniť žiadnymi relevantnými okolnosťami prípadu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu

7. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti č. k. 1SprV 27/2022 z 25. januára 2022, súčasťou ktorého je aj chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní, uviedol, že po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 189/2016 z 1. júna 2016 (konštatované porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) bol nad ďalšou plynulosťou konania nariadený dohľad predsedníčkou súdu, a to v dvojmesačných intervaloch. K sťažovateľkou namietaným prietahom novou ústavnou sťažnosťou okresný súd uviedol, že súdny spis sp. zn. 11C 318/2012 bol v období od 7. marca 2018 do 21. decembra 2018 na odvolacom súde, ktorý rozhodoval o podanom opravnom prostriedku sťažovateľky, a následne

bol 31. mája 2018 predložený ústavnému súdu (vrátený 25. júna 2018, pozn.). Súdny spis sa v období od 19. februára 2019 do 7. januára 2020 nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o dovolaní sťažovateľky. Všetky uvedené časové úseky nemožno podľa okresného súdu považovať za prietah, keďže spis nemal zákonný sudca reálne k dispozícii, a teda nečinnosť nemal ako reálne ovplyvniť. Aktuálne je nad ďalšou plynulosťou konania nariadený dohľad predsedníčkou súdu skrátený na interval jedného mesiaca a so zákonnou sudkyňou bol vykonaný pohovor zameraný na predchádzanie ďalším prietahom v konaní.

7.1 Predsedníčka okresného súdu v doplnení vyjadrenia z 28. februára 2022 poukázala na to, že súdny spis vedený pôvodne pod sp. zn. 11C 318/2012 po tom, ako bolo nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 47/2019 zo 4. februára 2020 (druhým výrokom) zrušené uznesenie okresného súdu č. k. 11C 318/2012 zo 7. marca 2018 a vec bola vrátená súdu na ďalšie konanie, bol na základe analogického použitia § 152 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy pridelený tomu sudcovi, ktorý vo veci rozhodoval pred jej zrušením. Vec teda bola pridelená od 26. februára 2020 do senátu [REDAKOVANÉ] ako zákonnej sudkyňi, ale už pod novou spisovou značkou, a to ako sp. zn. 11C 1/2020. Z uvedeného vyplýva záver, že zo súdneho spisu sp. zn. 11C 318/2012 sa stal spis sp. zn. 11C 1/2020 (sp. zn. 11C 318/2012 bola ukončená ako vybavená, pozn.). Keďže zákonnej sudkyňi [REDAKOVANÉ] 21. októbra 2021 zanikla funkcia sudcu, súdny spis sp. zn. 11C 1/2020 bol v zmysle opatrenia predsedníčky súdu sp. zn. 1SprR 20/2020 náhodným výberom prerozdelený a novou zákonnou sudkyňou na prejednanie a rozhodnutie veci sa stala [REDAKOVANÉ]. Administratívnou chybou pri prerozdeľovaní súdnych spisov po pôvodnej zákonnej sudkyňi došlo k tomu, že už v podstate neexistujúci spis sp. zn. 11C 318/2012 (ako právoplatne vybavená vec) bol ešte prerozdelený a náhodným výberom pridelený aj sudkyňi [REDAKOVANÉ], ktorá, rešpektujúc výrok nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 47/2019, rozhodla 26. januára 2022 uznesením, ktorým pripustila zmenu žalobného petitu. Vydaním predmetného uznesenia nezákonným sudcom došlo k porušeniu ústavného práva strán sporu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, podľa ktorých nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Zákonnou sudkyňou v napadnutom konaní vedenom pod novou sp. zn. 11C 1/2020 je [REDAKOVANÉ], ktorá po naštudovaní veci nariadila termín pojednávania na 15. december 2021. Tento termín pojednávania bol zrušený z dôvodu povinnej karantény právnej zástupkyne žalovaného a bol odročený na 18. február 2022. Nariadený termín pojednávania bol zrušený vzhľadom na nevyjasnenosť otázky zákonného sudcu a duplicitného vedenia konania, teda totožného konania pod dvoma rôznymi spisovými značkami.

III.2. Replika sťažovateľky

8. Sťažovateľka vo svojej replike z 18. februára 2022 v podstatnej časti odkázala na svoju argumentáciu obsiahnutú v ústavnej sťažnosti. Uviedla nesúhlas s argumentáciou okresného súdu, ktorý vo svojom vyjadrení ospravedlňoval vznik zbytočných prietahov od roku 2018 tým, že súdny spis bol v období od 7. marca 2018 do 7. januára 2020 (k tomu pozri bod 5 odôvodnenia tohto nálezu) mimo dispozície zákonného sudcu, ktorý tak objektívne nemohol vo veci konať. Okresný súd však už ďalej nešpecifikoval, čo mu bránilo v riadnom a plynulom postupe

od 7. januára 2020, keď za obdobie viac ako rok a pol riadne nekonal, aj keď ide o súdny spor, ktorý je sťažovateľkou vedený už od roku 2012.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Na úvod tejto časti ústavný súd pripomína, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol predmetom jeho rozhodovania doteraz dvakrát. O prvej ústavnej sťažnosti sťažovateľky rozhodol ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 189/2016 z 1. júna 2016 (bod 4 tohto uznesenia) a o jej druhej ústavnej sťažnosti nálezom č. k. II. ÚS 47/2019 zo 4. februára 2020 s výsledkom opísaným bode 2 toho uznesenia.

9.1 Posúdením obsahu námietok sťažovateľky v zmysle ostatnej (tretej) predloženej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po právoplatnosti nálezu č. k. II. ÚS 47/2019 zo 4. februára 2020 (právoplatného 18. februára 2020, pozn.) a vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie ústavný súd súc podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti vymedzil predmet svojho prieskumu na existenciu zbytočných prietahov v postupe okresného súdu v relevantnom časovom období, teda od 18. februára 2020 až dosiaľ.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

12. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) a s judikatúrou ESLP (rozsudok ESLP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96) zohľadňuje v rámci okolností konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická

zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESLP vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko, m. m. II. ÚS 32/02, III. ÚS 241/2017, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií preto ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

14. Pokiaľ ide o prvé kritérium, t. j. právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je (na základe ňou uplatnenej zmeny žaloby) nárok sťažovateľky na náhradu škody. Predmetná agenda tvorí bežnú a pravidelnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, preto dĺžka namietaného konania nie je závislá od právnej či skutkovej náročnosti prerokovávanej veci.

15. Ďalším ústavným súdom posudzovaným kritériom je správanie sťažovateľky v napadnutom konaní. V danom prípade ústavný súd pri skúmaní obsahu spisu okresného súdu nezistil také správanie sťažovateľky ako strany sporu, ktoré by negatívne ovplyvnilo dĺžku napadnutého konania v posudzovanom období.

16. Pri hodnotení samotného postupu okresného súdu v napadnutom konaní mal ústavný súd preukázané, že po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 47/2019 a vrátení veci na ďalšie konanie ostal absolútne nečinný po dobu 22 mesiacov. Pojednávania nariadené zákonnou sudkyňou na 15. december 2021 a 18. február 2022 boli zrušené (k tomu pozri bod 7.1 odôvodnenia tohto nálezú) a aktuálne nie je na prejednanie veci nariadený žiadny nový termín, čím právna neistota sťažovateľky naďalej trvá.

16.1 Vzhľadom na uvedený skutkový stav ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní nesporne došlo k zbytočným priesťahom dosahujúcim ústavnoprávnu intenzitu, ktoré boli spôsobené absolútnou nečinnosťou okresného súdu. Časový rámec dvoch rokov po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 47/2019, počas ktorých okresný súd nedospel nielen k meritórnemu rozhodnutiu, ale ani len k riadnemu prejednaniu veci na pojednávaní, nie je z ústavného hľadiska akceptovateľný.

17. Nad rámec námietky sťažovateľky, čo sa týka nečinnosti okresného súdu, ústavný súd konštatuje jeho výrazne nesústredený postup premietnutý do duplicitného vedenia súdneho spisu (k tomu pozri bod 7.1 odôvodnenia tohto nálezú), ktorý vyvoláva pochybnosť o osobe zákonného sudcu a negatívne ovplyvňuje dĺžku vedeného sporu nemožnosťou nariadiť termín pojednávania. Týmto spôsobom sa opätovne oddaľuje dosiahnutie konečného rozhodnutia čo i len na súde prvej inštancie. V danom prípade je irelevantnou skutočnosťou, či v postupe konajúceho súdu ide o personálne zlyhanie alebo o nedostatok administratívno-technického charakteru, zodpovednosť za aktuálny stav napadnutého konania je nutné pričítať jednoznačne na vrub okresnému súdu.

18. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že systémové zlyhanie pri riadení a správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov a nezabavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za priesťahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin priesťahov v konaní alebo vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k stranám, ich advokátom, sudcom,

súdnej administratíve, predsedom súdov či k ministrom spravodlivosti. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. V konečnom dôsledku môžu byť prietahy v konaní zapríčinené aj subjektívnym prístupom ktorejkoľvek zo zložiek správy súdnictva. Účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádza.

19. S ohľadom na už zmienenú nečinnosť a nesústredený postup okresného súdu ústavný súd uzatvára, že okresný súd nepostupuje v napadnutom konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná. Je zjavné, že procesný postup okresného súdu v napadnutom konaní nesmeruje efektívne k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky (napriek ingerencii ústavného súdu), a preto nie je zlučiteľný s jej základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. právom na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote. Ústavný súd tak dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli spôsobené zbytočné prietahy, čím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadosťučinenie

20. S ohľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie dosiaľ nie je meritórne nielenže skončené, ale ani meritórne rozhodnuté, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde opakovane formuloval okresnému súdu príkaz konať (bod 2 výroku tohto nálezu), keďže prvý príkaz vyslovený v náleze č. k. II. ÚS 189/2016 z 1. júna 2016 zostal zo strany okresného súdu bez odozvy a v jeho konaní sa nepremietol.

20.1 Ústavný súd upozorňuje okresný súd, že je v konaní vedenom pod sp. zn. 11C 1/2020 povinný postupovať striktne podľa čl. 17 CSP a rešpektovať závery ústavného súdu obsiahnuté v náleze č. k. II. ÚS 47/2019 zo 4. februára 2020.

21. Prietahy či nečinnosť súdu v konaní sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah súdu voči základným ústavne zaručeným právam a slobodám. Z tejto fakticity vyplýva, že porušenie práva na primerané súdne konanie nemožno dodatočne napraviť. Možno zabrániť, aby nedošlo k ďalším prietahom (ústavným príkazom konať), ale už raz vzniknutý prietah odstrániť nemožno, možno len poskytnúť za porušenie tohto práva primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

22. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

23. Ústavný súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. Berúc do úvahy najmä predmet konania a požadovanú výšku sťažovateľkou uplatneného plnenia podľa návrhu na zmenu žaloby 2 417,22 eur, ňou vymedzené obdobie právnej neistoty a všetky ostatné okolnosti prípadu sťažovateľky, majú na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného

zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd rovnako ako v konaní sp. zn. II. ÚS 189/2016 považoval za primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu) 1000 eur a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovelo (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

24. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 460,90 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

25. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania a výpočte odmeny za právne služby ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky]. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) á 181,17 eur a režijný paušál dvakrát á 10,87 eur. Repliku sťažovateľky z 18. februára 2022 ústavný súd nevyhodnotil ako podanie relevantné pre jeho rozhodnutie vo veci a preto zaň náhradu trov sťažovateľke nepriznal. Trovy konania spolu 384,08 eur navýšené o daň z pridanej hodnoty 20 %, ktorej je právna zástupkyňa sťažovateľky platiteľkou (§ 18 ods. 3 vyhlášky), predstavujú sumu celkom 460,90 eur (bod 4 výroku nálezu).

26. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky označenej v záhlaví tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP), a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 19. mája 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu